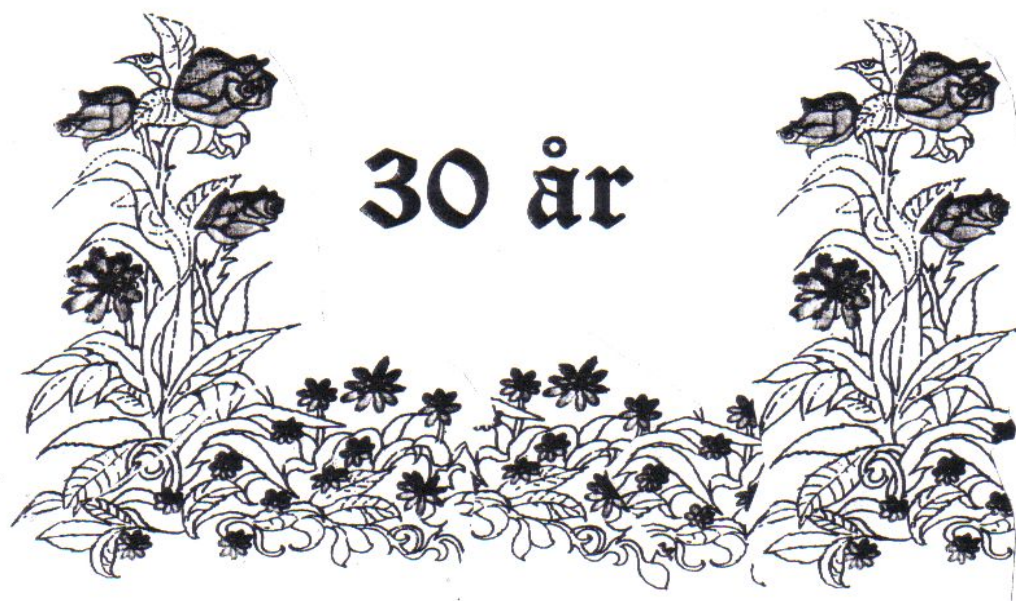

Modum Historielag

Melodi: Moingvise.

1. Vårt lag blei stifta i syttisju
så det er grunn til at jeg og du
har kommet sammen til kveldens fest
og er en "historisk" gjest.
Vår jubilent er i full vigør,
har mange venner, -er talerør
for dem som mener det har verdi
å kjenne fortida si.

Ut på tur...

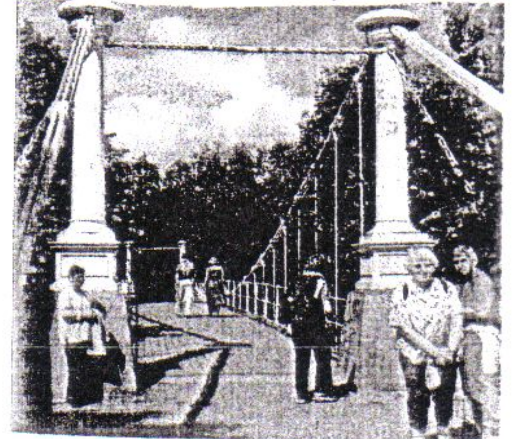
2. På tettstedvandring med Linnerud'n
i Åmot, Geithus og Vikersund.
Mot Finnemarka og Glitrevann
i spissen gikk samme mann.
Leif Hellerud tok oss gjerne med
på tur til Høgget der vi fikk se
hvor gamle boplasser en gang lå-
han skreiv jo bok om dem òg...

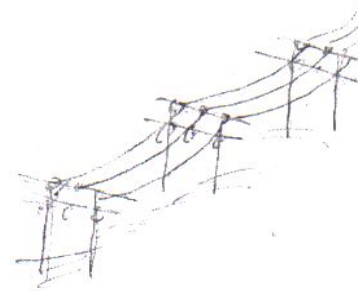
3. På Bronesmoane har vi vært
med Olav Sørensen som har lært
oss mange ting om ei tid så fjern
da her blei utvinni jern.
Til Aase Hanna sitt yndlingssted
på Ullhaugtuppen blei mange med.
Å trave rundt i en fri natur
er deler av vår kultur.

4. Ja, folk har trava i øst og vest
på Kirkeveien med bisp og prest.
Fra husmannstuffer på Heggens jord
til Vike lenger mot nord.
Langs Akerselva til Aamodt bru,
på Collettstien ved Buskerud.
Til Maidalen der fly falt ned
-i nittenfjor skjedde det.

5. Besøk på Westad og Union,
to arbeidsplasser med tradisjon.
På Simostranda sto folk i kø,
hos Hulbak bakte de brød!
Var tema vannkraft og NVE
var Erling Diesen rett mann å be.
Mens dyrelivet i Holleia
det tok Arnt Berget seg av.

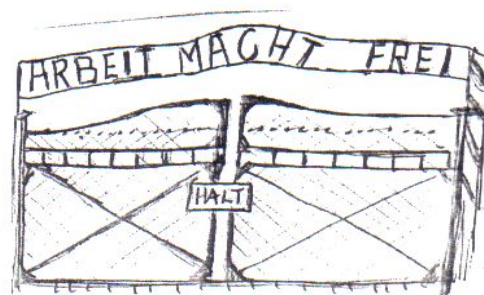
6. Han stilte også velvillig opp
da fem og førti i samla tropp
dro ut i skauen for å bli kjent
med hva som der hadde hendt
fra atten hundre og tjueto
da Koboltverket på Snarum stod
klar til å starte sin virksomhet -
Her blei det aktivitet!

7. Tross mange vansker og mye slit
det lyktes endelig å hente hit
tre gamle fanger fra krigens tid:
to Ivan-er og Andrij!
Fra Ukraina, fra trange kår
kom de tilbake til bygda vår,
til fest og møter med tett program
som brakte minnene fram.

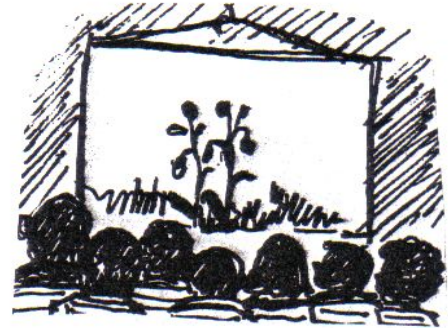

8. Til Polen, Tyskland og Tsjekia
med dystre minner fra krigstida.
Til Sachsenhausen og Lidice,
sjøl Ravensbruck fikk vi med.
En vegg i Auschwitz med alvorsord
til alle mennesker på vår jord:
"Har ingen lært av historien,
da må den leves igjen!"

9. På Kongsrud grendehus møttes vi i mange år....det var trivelig. Men stadig kom fler! som ville inn- Den vesle salen blei stinn! Når Thure kom, ja da blei det trangt, for denne karen han kunne mangt om planteliv og om kjerringråd og byggeskikk før og nå.

10. For mange medlemmer i vårt lag holdt Trygve Christensen foredrag om hvordan finnene vandra hit - om harde vilkår og slit. Med vakre bilder blei vi tatt med til plasser skogfinner slo seg ned, der navna ennå kan minne om den folkegruppa som kom.

11. Langt innpå Finnskogen lærte vi om svedjebruket i svunnen tid- da rugkorn sådd i den varme mold ga opptil ti tusen fold. Ved Skasensjøen en sommerkveld satt vi i gamle på reinsdyrfell, mens god og svelt satt en Snarumskar i badstu som var gjort klar.

12. Med sjef på Dæsbekken, Roar Moe, blei søndan livat, vi lo og lo av alt det rare han påstod fans der uti villmarka hans. I Bjønnehiet slo vi oss laus med hjortekaker i fløtesaus, med trekkspilltoner og moltebær- vi likte oppholdet der.

13. Med Egil Christiansen som ekspert dro vi til "Bæsjø", som jo har vært et sted hvor mang en sprek brøtningskar med tømmerhake sto klar. I fløterstua har det blitt rom for gammel redskap som minner om at tømmerfløtingas travle tid den er for alltid forbi.

14. Med Øystein Naper sitt kåseri fikk vi et spennende innblikk i den form for kurer, for liv og fest som "Badet" tilbød sin gjest da folk fra høyere samfunnslag blei gitt behandling av ymse slag, og kildevannet blei servert dem hver morra rundt klokka fem.

15. En søndag la vi i vei igjen med Harry Skjelbred som følgesvenn til Glomsrudkollen langs merka stidit la vi turen fordi: En gang var dette et arbeidssted der mange moinger strevde med å ta ut sinkmalmen dagen lang fra gruva mørk, djup og trang.

16. Da kveldens tema var "Gamle ting", blei mange medlemmer satt i sving, de kom til Kongsrud med mye rart som slekta hadde bevart: Et hundehalsband med pigger på, et skopar slitt ut av føtter små, forskjellig redskap for bakst og vev noen dokumenter og brev.

17. En milestein i fra Hervig gård,
en prektig sabel, to alenmål,
en samling minner fra krigens år,
avis fra frigjøringsvår.

En enkel dåpskjole sydd i hvitt,
fra Heggenåsen en trilobitt,
et lite hjerte for luktevann,
to tiner pent satt i stand.

18. Da Per Frick Høydal ga seg i kast
med "Vidkun Quisling-en drøm som brast",
satt over 80 og venta spent,
skjønt hovedtrekka var kjent.
Som sjelesørger fikk Høydals far
se hvordan dødsdømte Quisling var:
forskrudde tanker, et spalta sinn
der ingen skyld trengte inn.

19. Ved hjelp av lysbilder lyktes det
å gi oss alle et møte med
de kjente bilder i kunsten hans
malt hjemme og utenlands.
Vi ser på Skredsvig som delvis vår,
for oppved Rådhuset gutten står
med seljefløyta og minner om:
Det var fra Modum han kom!

20. På påskemøtet da slo vi til
med lang fortelling og skuespill
om gamle skikker og overtro-
med lampefeber vi stod
blant bord med grønt lauv og kyllingpynt
der mye publikum var begynt
å finne plasser, de lurte på
hva skulle her foregå?

Amatører med lampefeber.

21. På trappa tronte en fyr så flott
-var salig Collett nå gjenoppstått
med stilig flosshatt og knallrødt skrud?
Nei, det var Trond Bollerud!
Det gamle bygget er restaurert,
en masse penger er investert.
Men hva det siden skal brukes til
se, derom hersker det tvil....

22. Med Ragnhild foran i Oslo-drakt
gikk vi den ruta hun hadde lagt
bak tjukke murer på Akershus-
et sted med historisk sus.
Et godt museum som kan gi svar
hva hjemmefronten i Norge var.
På stein der ute står navn på dem
som aldri mere kom hjem.

23. Å lage turer gikk saktens an
så lenge laget vårt hadde han
som skaffa busser og var sjåfør
med romslighet og humør.
Med han bak rattet gikk turen greit,
nå trur vi sikkert at alle veit
at dette handler om Kristian,
en takk vi sender til han!

24. Vi veit at Ragnhild var veldig lur
hver gang hun planla en Oslo-tur.
Da tok hun prøvetur dann og vann
med Per og bikkjer i band.
Det aller første av turens mål
var Oslos stilige Ladegård,
samt middelalderens kirkehus,
som alle ligger i grus.

25. Med ferje bar det utover sjøen til klosterlivet på Hovedøen til loff og reker hos munken sjøl (han solgte svinedyrt øl!).

For blomsterelskere var det gøy å se på floraen på sånn ei øy- Blant sjeldne planter det dukka opp ei dame helt uten topp.

26. Det var et bra resyme vi fikk ved Birger Moens tilbakeblikk på Bygdeposten i femti år og bladets skiftende kår. På lysark viste han utdrag fra hva Jørgen Berge var opptatt av de første åra som redaktør-- dradd fram fra glemselens slør.

27. Avisa var på konkursens rand da den blei redda av handelsstand'. Et aksjeselskap blei etablert, og snart blei en involvert som elska oppstyr og mye støy, som fiksa kvinnekupp -det var gøy! Hans navn blei kjent i det ganske land: Per Hovengen hette han.

28. Økonomien var stadig klein, umulig å stå på egne bein. Fremtiden tok over eierskap, men den gikk også med tap. Odd Flattum styrte et dusin år, her ser du han med sitt lange hår før han blei oppslukt av politikk- og nye folk kom og gikk.

K
N
U
T

H
A
R
T
Z

29. En Askeladd blei til adelsmann
og gjorde lykke i fremmed land.
Med alt han eide av jordisk gods
kom han til Ungarn til fots.
Han slo seg opp innen bygningsfag,
fikk store oppdrag av mange slag,
sjøl Budapest-operaens tak
stod Gudbrand Gregersen bak

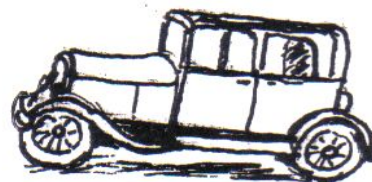

G
U
N
H
I
L
D
R,
R
E
I
S
T
A
D

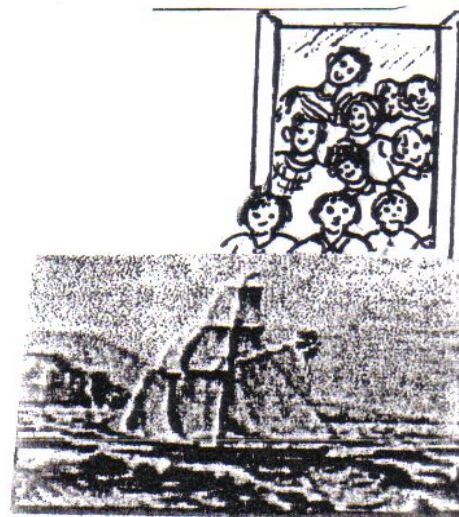
30. Et snodig år var vel 1905:
Tre ganger måtte folk møte frem
og avgi stemmen sin gang på gang,
i blant med bunad og sang.
Først blei det slutten på union,
og her var stemninga unison!
Så blei det nei takk til republikk,
og Carl til konge vi fikk.

31. Av biler finnes det mange slag,
det fikk vi se en oktoberdag
da Thon og Finnerud var bedt inn
og la fram hobbyen sin.
De viste bilder i hundrevis
av gamle Forder og dollarglis.
Et fullsatt Kongsrud var imponert
av alt som blei presentert.

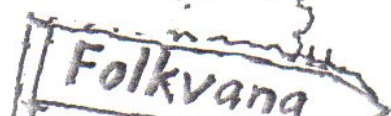

32. Til masse mennesker fortalte Knut
om bygdefolket som reiste ut
langt over havet til USA-
det var en sjanse å ta...
Vi smøg oss fram med vårt kakefat
til hundreogtjue som sku' ha mat.
I hver en krok sto folk sammentrengt.
Kapasiteten var sprengt!

Restaurasjon.

...og vi flytta til

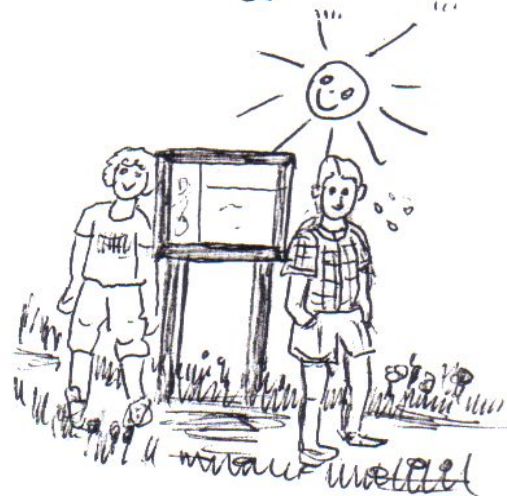
33. En junisøndag dro vi på tur mens regnet pøste ned skur på skur. Vi spiste boller fra Randis korg på veien til Oscarsborg. Mens vinden blåste og vannet rant, blei vi vist rundt av en kommandant som kunne alt som var verdt å si om Norges Kystartilleri.

34. Hans Wærp var lykkelig vitne til at Geithuslaget presterte spill som skapte jubel og sensasjon der nedpå Rolighetsmoen. Lokale helter på banens gras- For publikum var det riktig stas da Gjøvik/Lyn var blitt grundig slått, da hadde Geithus det godt!

35. En plan blei lansert av Thure Lund: En sti fra Heggen til Vikersund, med oppslagstavler med tekst og kart- I fjor var anlegget klart! En junilørdag da sola brant gikk 60 mennesker mens svetten rant i retning Wermund sitt røde hus -der venta kaker og brus.

36. Til Morudsentret-i slaps og sludd kom det langt flere enn vi hadde trudd for å bli med på en omvisning og nyte kaffe og kling. Her jobba fagfolk med lyst og liv med brev og regnskap fra Riksarkiv. De mikrofilma hvert dokument de hadde fått oversendt.

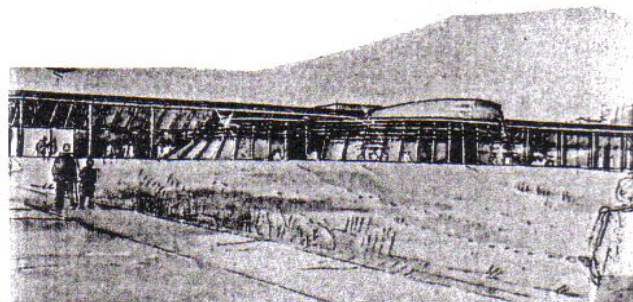
37.En viktig forløper for sement fikk man når kalkstein blei skikkelig brent i store ovner fyrt opp med ved- og kalken murte man med. Andreas Øvergaard førte an på tur i marka, der viste han hvor rest av kalkovner enda står -en del av fortida vår.

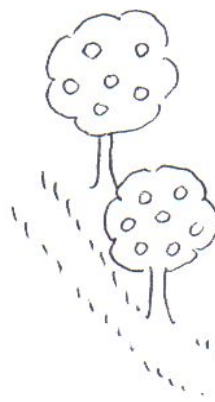
Oven på Werp. Informasjonstolen satt opp av Østre Amt Ved til lagre. (Kart ref. 2)

Foto: Andreas Øver

38.Det har en særegen byggestil det vikingsentret vi reiste til som kalles Midgard, du finner det der ned i Borre et sted. Med mange gravhauger spredd omkring, om hva de skjuler vites ingen ting. I montre rester av skjold og sverd som kanskje var med på ferd?

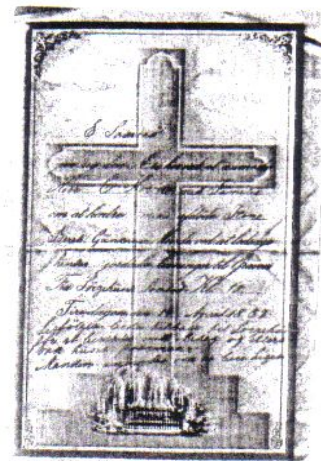

39.Jon Mamen holdt et fint kåseri om Modums prester i fordums tid. De oppdro folket i kirketukt, og Teilman dyrka sin frukt. Vi husker Essendrops kjære viv, som tragisk mista sitt unge liv. Bech, Grønvold, Tandberg og Brun og Stang den presterekka er lang.

Teilman

40.Björg Randi Hovde, lokal ekspert på gravferdsskikker slik de har vært, med likstrå, gravøl og bedarmann -da særlig blant bondestand. Til gjestebud var det gildt med smør lagt i ei form som seg hør og bør. Et sendingssmør av høy kvalitet ga giver stor verdighet.

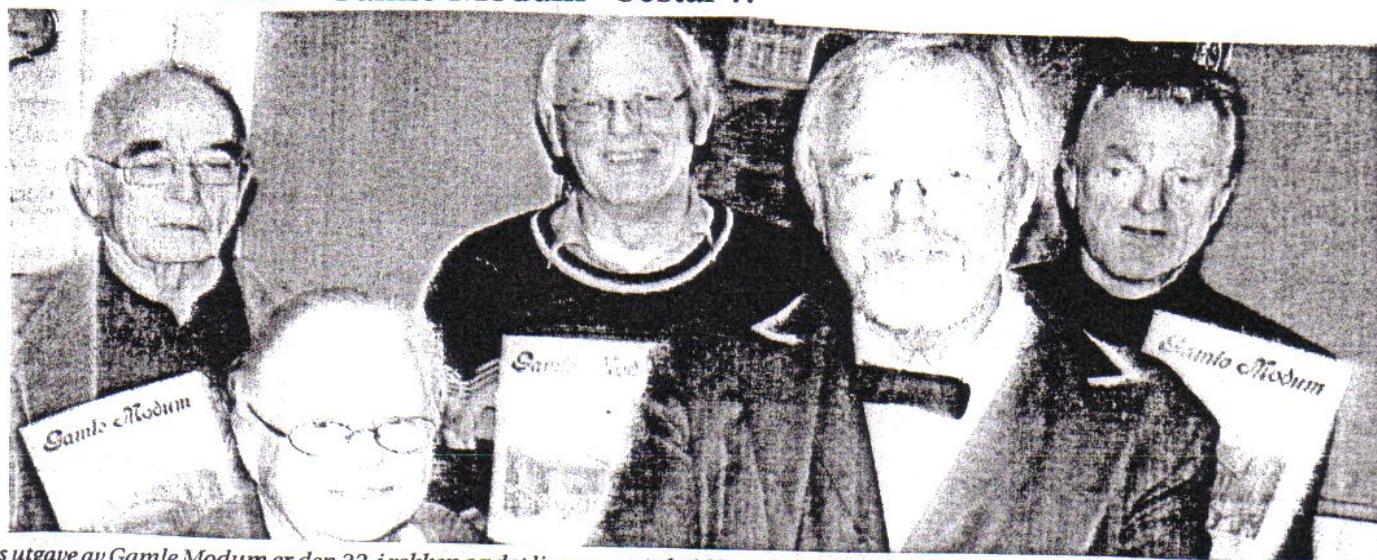
Ragnar Otto Eriksen : „ Abborvann i himmelene ”.

41.Han overlevde med knapp margin,
”mirakelmann” innen medisin-
med kjærlighet til alt skaperverk
og naturkjensle så sterk.
En skauens traver med ydmykt sinn,
en ”uteligger” i måneskinn
som ser mot himmelens lyse rand:
Fins også der abborvann???

42.Hvis du kan skrive om svunnen tid,
da kan du sikkert få delta i
et arbeid som bærer årvisst frukt-
et kjær og velkjent produkt:
Det to-og tjuende er på vei,
den redaksjonen går aldri lei!
Ja, mangt forandres som tida går,
men ”Gamle Modum” består !!

R.S. -07.

Arets utgave av Gamle Modum er den 22. i rekken og det ligger mye arbeid bak, forteller leder i redaksjonen, Jon Mamen. Her er noen av de ansvarlige samlet, (foran f.v.) Aase Hanna Fure, Trond Bollerud, (bak f.v.) Erling Diesen, Jon Mamen og Asbjørn Lind.

■ Gamle Modum med sin 22. utgivelse med lokalhistorie